

Letní dílna hudební výchovy v Mělníku

„Královské věnné město“ Mělník se může pyšnit více než tisíciletou historií, vynikajícím vínem, půvabnou polohou a milou atmosférou, kterou si jezdí užívat mnoho návštěvníků z naší republiky i ze zahraničí.

Ve dnech 18. – 24. srpna 2018 se do pestré směsi lidí a jazyků přidalo již potřetí ještě více než sto pedagogů z celé ČR, kteří se snažili novým způsobem nahlédnout na výuku toho nejuniverzálnějšího jazyka na světě – hudby. 29. ročník Letní dílny hudební výchovy jim k tomu dal nebývalý prostor, neboť mapoval aktivizační přístupy vhodné pro děti od mateřských a základních škol, škol s rozšířenou hudební výchovou, základních uměleckých škol až po studenty škol středních. Pořadatelem setkání je již mnoho let Společnost pro hudební výchovu, jež si klade za cíl „sdužování lidí, kteří se aktivně zajímají o hudební výchovu, a to z řad pedagogů i nepedagogické laické veřejnosti“ – více viz na www.shvcr.cz. Předsedou této společnosti je dr. Jan Prchal, břímě organizačních povinností skvěle nesla paní Šárka Vejvodová, učitelka ZŠ Jungmannovy sady, Tyršova 93, Mělník, kde se všechno to muzikantsko-pedagogické tvoření odehrávalo.

Při pohledu na uvedená jména lektorů a názvů jejich workshopů je jasné, že si mohl každý/á/ vyučující najít oblast svého zaměření a dále ji rozšiřovat. Naprostou prioritou je, dle dr. Jana Prchala „...co nejužší sepětí s praxí, dlouhodobý integrativní charakter dílen a možnost pracovat se zkušenými, ale také mladými, lektory, čímž je přirozeným způsobem zajištěna kontinuita nejenom kurzů samotných, ale i pojetí HV, které takto reaguje na nové trendy.“ Novinkou letošní dílny bylo vytvoření skupiny pro neaprobované pedagogy, což bylo užitečnou metodickou výzvou pro frekventanty i lektory. Těmi byli/řazeno abecedně a bez akademických titulů/:

Rafaela DRGÁČOVÁ – Hudební výchova a teorie pojímaná jako radostně vnímaný a tvořivý proces.

Vladimír FIEDLER – Instrumentální činnosti v hodině HV.

Martin GROBÁR – Využití hudební technologie ve vyučování HV.

Luboš HÁNA – Návuk autorských sborových úprav.

Jiří HOLUBEC – Orchester.

Vladimír HRDINA – Housle a jejich tvůrci. Klavír - orchestr v jednom nástroji.

Lenka JABORSKÁ – Hledejme a objevujme společně svůj přirozený pohyb aneb Já a mé tělo, partner a skupina. Základní dovednosti a vědomosti hudební výchovy a jejich osvojení pomocí aktivního pohybu.

Jiřina JIŘIČKOVÁ - „S radostí a prožitkem.“ Osvědčené aktivizující činnosti pro hudební nauku na ZUŠ.

Jakub KACAR – „Škola hrou“ ve třetím tisíciletí aneb Jak okořenit dnešní hudební výchovu pomocí her a nových technologií.

Lenka POBUDOVÁ – Robinson Crusoe aneb Kniha jako vhodný prostor pro komplexní hudební výchovu

Jan PRCHAL– ... i cesta může být cíl! HV dnes - aktivní a aktivizační poslech hudby, kvízy, praktické činnosti.

Michael RATISLAV – Instrumentální činnosti v HV.

Jaromír SYNEK – Netradiční hudební nástroje – prezentace a výroba netradičních hudebních nástrojů.

Alena TICHÁ – Nejkrásnější hudební nástroj aneb Cestou prožitku objevujeme možnosti svého hlasu.

Petr ZEMAN – Ukulele ve škole.

Dagmar ZEMÁNKOVÁ – Dirigentská technika v praxi, vedení vokálních skupin, vokálně instrumentálních těles na školách. Sborový zpěv aneb Procházka mezi žánry.

Po dopoledním, závazném, programu s lektory nastal odpoledne čas, ve kterém si mohli účastníci LDHV zvolit své další aktivity. Patřily mezi ně nejen zajímavá setkání v brzkém odpoledni /např. ukázka vzdělávacích CD pro děti z cyklu Nebojte se klasiky Radioservisu Českého rozhlasu, nabídka hudebnin z nakladatelství Bärenreiter, přehlídka jednoduchých hudebních nástrojů či zpěvníků Přemysla Kočího/, ale také tzv. výběrové kroužky, kde se pracovalo pod vedením určitých lektorů hlouběji na určité problematice.

Ani večer nechyběla hudba v různých podobách. Na začátku LDHV to bylo tradiční předání Ceny Jaroslava Herdena za „dlouhodobou úspěšnou pedagogickou a uměleckou činnost v oblasti regionálního školství a propagaci a přínos předmětu hudební výchova po stránce odborné i společenské“. Tuto cenu uděluje Společnost pro hudební výchovu České republiky pod záštitou MŠMT ČR pedagogům a osobnostem umělecké sféry od roku 2010 a letos jí byli vyznamenáni **Přemysl Kočí, PhDr. Jarmila Kotůlková a PaedDr. Anna Velanová – gratulujeme!**

Další večerní program byl věnován ukázkám netradičních hudebních nástrojů /a radám k jejich výrobě/ formou workshopu Jaromíra Synka a také setkání s vedoucím edukačního oddělení České filharmonie Petrem Kadlecem, který vtipně, erudovaně a kultivovaně připomněl výročí srpnové okupace České republiky vojsky Varšavské smlouvy výběrem zajímavých nahrávek a záběrů z historie tohoto orchestru okolo roku 1968. Večery s muzikanty Jitkou Šuranskou, Petrem Uvirou a Jiřím Slavíkem patřily k těm, které hluboce inspirují a ze kterých se čerpá radost i hrdost nad tím, kolik podob kultura naší země má a kolika nadanými lidmi oplývá...

Tím ale nabídka aktivit letní dílny ještě stále nekončila – vždy odpoledne se mohli zúčastnění pedagogové změnit v muzikanty a usednout mezi zpěváky ve sboru /Dagmar Zemánková/ nebo studovat úpravy skladeb z oblasti vážné i populární hudby v roli orchestrálních hráčů /dirigent Jiří Holubec/ Tento rozměr je, dle mého názoru, velmi důležitý, neboť umožňuje individuálně, či ve společenství druhých, znovu prožívat prvotní radost z hudby, kvůli které si řada učitelů svou profesi vůbec vybrala. Jako lázeň pro očistu duše i skvělý lék proti „syndromu vyhoření“ fungují tyto chvíle každým rokem skvěle, korunou tohoto snažení je pak závěrečný koncert, na kterém se představují nejen obě zmíněná největší tělesa, ale také frekventanti výběrových kroužků. Letošní koncert byl plný krásné muziky, ale také silných emocí – připomněl totiž nejen 100. výročí založení samostatného československého státu a padesáté výročí srpnové okupace ČR, ale také náhlé úmrtí vynikajícího sbormistra a pedagoga Karla Horňáka, držitele Ceny J. Herdena v roce 2015, pravidelného frekventanta LDHV a autora úprav skladeb pro výše zmíněný orchestr i sbor. Možnost být přítomen při posledním rozloučení s touto osobností v roli muzikantů a zpěváků dala vyznění letošní Letní dílně hudební výchovy ještě jiný rozměr – rozměr velké muzikantské rodiny, která se umí nejen společně vzdělávat, ale také se radovat a tesknit tam, kde je to potřeba – i to je velké lidské poselství, které umí hudba umocnit a tišit...

Díky za tyto společně prožité chvíle patří především Janu Prchalovi a Šárce Vejvodové, bez podpory řady institucí, včetně ZŠ Mělník a MŠMT ČR, by se ale v takovém rozsahu nemohly uskutečnit. Kdo alespoň jednou zažil atmosféru Letní dílny hudební výchovy, ať už se konala v Rychnově nad Kněžnou, Liberci či Mělníku, jistě dosvědčí, že z takového ostrova radosti, kreativity, kultivovanosti, ohleduplnosti a pospolitosti se do „běžné reality“ neodjíždí snadno.

Člověk ji ale po takovém „očkování“ snáší mnohem lépe a je také lépe vybaven k tomu, aby ji dokázal k podobnému obrazu vytvářet i kolem sebe – to je totiž nejdůležitější přínos a poselství LDHV. Díky všem a za rok na shledanou!

Rafaela Drgáčová